

Kolozsvári Hirlap

FÜGGETLEN NAPILAP.

Főszerkesztő: **DR. ÓVÁRI ELEMÉR.**

Felelős szerkesztő: **CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.**

Ki érdemel többet.

Kolozsvár, jun. 26.

A ki dolgozni tud és akar az éhen nem halhat. Az emberiség egymáshoz való viszonyulata, életszükségleti cikkek előállításának ruházati, táplálkozási, fényüzési, nélkülözhető és nélkülözhetetlen dolgoknak készítése a megélhetésnek ezer formáját nyújtják. Egyik dolgozik ésszel, másik mestersége eszközeivel, de mindenik egy cél szolgálatában — a létért való küzdelem élet színpadán a megélhetésért harcol.

A végcél az emberiséget egy sorompóba helyezi.

Most az a kérdés tehető fel, hogy a munka és ennek díjazása milyen arányban álljanak egymással: Erre kétféle tételt kell elfogadnunk, helyesebben e kettő küzd egymással.

Az első tétel ez. „Minél nagyobb az erkölcsi és anyagi felelősség a munka szolgálatában, annál nagyobb csak kell lennie a munka díjazásának“.

A második tétel így hangzik. „A végzett munka annál nagyobb díjazást érdemel, mennél életveszélyesebb arra nézve, ki által végrehajtatik“.

E két igazság értékét csökkenteni nem kísérem meg, de érdemesnek tartok egyet más, mint szerény véleményt hozzá tenni.

Az első tétel szerint a legnagyobb díjazás a hajóskapitányt, vagy mozdonyvezetőt illetné meg, mert ők élet és vagyon felett való örökös, anyagi és erkölcsi felelősségteljes munkát végeznek, hol teljes szaktudásuk egész erejével kell feladatukkal megküzdniök. Ámde a felelősségnek igen elveszi az élet az, hogy a tudomány, a folytonos felfedezés ezer alakban siet e nehézségek leküzdésére. Robbanás elleni biz-

tosító készülékek, villanyerő, fizika, számtan mind segítségükre állanak s így a leküzdhetlen akadályok már csak perczenetek.

A másik tétel szerint legmagasabb díjazást érdemlik a bányászok, gyárak munkásai és főleg a nyomdászok, mert az ők munka napjai mindmegannyi bacillus gyűjtők tüdejükbe. Nem zárhatják el magukat attól, hogy léget ne szivjanak magukba, s mindannyiszor, valahányszor munkában fáradt tüdejüket tisztának vélt léggel akarják felfrissíteni, mindannyiszor sorvasztó, lassan, de biztosan ölé mérget szívtak magukba.

Nézzük csak e küzdő hadat. Pár évi munka után a halál árnyéka ott van szemüregükben meghúzódva a sorvadás csiréje mellükbe s minden okoskodásnál meggyőzőbben beszél éppen ily munkákkal foglalkozók hátrahagyott özvegyei és árváinak ropant száma. A számok nem csalnak.

Ők nem menekülhetnek a tudomány vívmányai mögé, ők ki vannak teljesen szolgáltatva munkájukban a halál esélyeinek.

Vagy tán annak adjunk magasabb díjazást, kinek munkája a legértékesebb eredményt szolgáltatja? Hát akkor melyik ez? A gyémánt köszörülő amsterdami, vagy a rög szántó-vetője?

Adjunk megfelelő díjazást tehetségünk szerint ott, hol a legjobb igyekezet, szorgalom a tehetség leglelküimeretesebb kimerítésével párosul, de legyünk azokra leginkább figyelemmel, kiket a sors azon munkák végzésére avatott bajnokává, mely az életet sorvasztja. Élni a féregnek is van joga. (sz.)

Országgyűlés.

Budapest, június 24.

A képviselőház mai ülésén Feilitzsch Arthur br. elnököt.

Gr. Tisza István miniszterelőnök egy kisebb jelentőségű törvényjavaslatot nyújt be.

Mayer Károly, a mentelmi bizottság elnöke több mentelmi ügyről tett jelentést.

Hegedűs Loránt, a pénzügyi bizottság elnöke az osztrák államasutaknak visszafizetendő 10 millió koronáról szóló pénzügyi bizottsági jelentést terjesztette elő.

Ezután áttértek az 1904. évi költségvetés folytatólagos tárgyalására.

Szederkényi Nándor beszél hosszasan a javaslat ellen és határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a Ház tagadja meg a költségvetés megszavazását, mert a kormány nem folytat helyes gazdasági és nemzeti politikát.

Vietoris Miklós szabadelvűpárti beszélt ezután a költségvetés mellett. Hosszas foglalkozik a nemzetiségi kérdéssel, felsorolva azon módokat, melyekkel a nemzetiségi s főképp a panszlavisztikus mozgalmakat meg lehetne gátolni. — A költségvetést elfogadja.

Sághy Gyula a költségvetést nem fogadja el, mert nem érez bizalmat a kormány iránt.

Az ülés d. u. 4 órakor ért véget.

Köztisztasági mizeriák Kolozsváron.

Kolozsvár, június 26.

Valóban illik kincses városunkra ez a szállóige „ázsiai állapot“. Különösen áll ez köztisztasági ügyünkre.

„Nyáron poros, télen sáros, É nagy területű város“ mondá az egyszeri szinlaposztó és tökéletesen igaza volt.

Hetenként kétszer seprőkkel felfegyverkezve egy hadat látunk végigvonulni városunk főbb utcáin; nyomukat olyan nagy portenger fűdi, mintha csak a kajászószentpéteri falu csordája tért volna haza csendes legelőjéről.

Sáros időben pedig nagy buzgalommal kapargatják össze a meggyülemlett sarat azért, hogy az ott újból porrá váljék s a legkisebb szélfuvallatra tudóink inficiálására szolgáljon.

De legfőbb hiánya köztisztaságunknak, hogy városunknak minden talpalatnyi helye illemhelyül szolgál, mert a mi már Piripóztón is megvan, az az 50000-nyi lakossággal bíró Kolozsvárott még mindig hiányzik, t. i. az illemhelyek.

Köztisztasági, közegészségi és közérkölcsei szempontból türetetlen állapotok ezek.

Mint hadisten áll városi szemétkapitányunk hada élén és parancsszavára szemünk-szánk megteelik jóféle baczilust termő porral.

Vajjon nincs-e benne a tisztelt szemétkapitány ur utasításában az is, hogy seprés előtt bőven öntözni is kellene.

Mert nem nevezhető öntözésnek az a preczelés, amit seprés előtt elkövetnek.

Aztán a sárgarmadáknak az utcán való felejtése is köztisztasági szabályrendeleten alapszik?

Ezt nem vagyunk hajlandók elhinni!

A közérdek nevében szólalunk fel tehát akkor, a mikor a köztisztasági ügyünknek olyatén rendezését követeljük, aminőt Kolozsvár városa és annak közönsége jogosan elvárhat.

A közbúvághid megvizsgálása.

Kolozsvár, június 26.

A „Nemzeti Hirlap“ tegnapi száma beszámol arról, hogy mert lapunk megtámadta Reich vágóhídi igazgatót, a városi számonkérőszék egy bizottság élén kiszált csütörtökön s mindent a legnagyobb rendben talált.

Helyes, örömmel vesszük ezt tudomásul, annál is inkább, mert előre láttuk, tudtuk az eredményt, hogy az irodai ügykezelés pontos, precíz és korekt. Mi nem ez ellen szólaltunk fel tisztelt nagy tévedésben levő számonkérőszéki bölcs bizottság. Ha nem regisztráltuk a mészáros iparosoknak egy nálunk járt küldöttsége sérelmeit, hozzáfűzve azt a kommentárt, hogyha tény és valóság a mészárosok panasza, úgy igen is a főispán ur erre nézve tartson vizsgálatot. Ne tessék kitekerni a nyakát a mi felszólalásunknak.

Hogy van rendetlensége vágó-

MEGNYILT!

Uj üzlet! Dizmü-, játék-, háztartási- és fényüzési árukból. Uj üzlet!

19. sz. 26-30.

Egy forintos áruház

Kolozsvártt, Kossuth Lajos-utcza 3-ik szám.

Most már 30 fillértől 1 forintig a fenti áruk mind kaphatók. — Számos látogatást kérve kiváló tisztelettel:

Lakatos József, Kolozsvár.

Vidéki megrendelések legpontosabban lesznek kiszolgálva.

hidon azt fényesen bebizonyítottuk egy kóser mézszáros üzelmei leplezésével, kit az iparhatóság szigorú vezetője 4 mond négy koronára büntetett, azért, hogy hosszú időn át hullával traktálta a vevőközönségét.

A számonkérőszék érdekes bizottsága ne a vágóhídi vezetőséget, de magát az érdekelt mézszáros iparosokat kiknek sérelmeit szövé tettük, halgassa ki, a kik nem az irodai ügyvezetésben, de a személy bánásmódban látnak sérelmet.

Az irodai ügykezelést mi nem tehetjük szövé, mert azt se a mézszárosok se mi nem láttuk, nem ismerjük s a felett bírálatot sem mondhatunk, hogy jó-e vagy sem.

Mindezt csak azért tettük szövé, mert nem engedhetjük meg, hogy czélzatosan elferdítsék czikkünk intenczióját.

A kolozsvári vasutasokat felmentették.

Kolozsvár, június 26.

Amiben egy pillanatig sem kételkedhettünk, a mit előre megjósoltunk a helybeli vád alá helyezett vasutasokat a kir. törvényszék vádtaácsa felmentette.

Ezen felső bírósági ténykedés nemcsak az érdekeltelkének adta meg a régen megbolygatott erkölcsi egyensúlyt, hanem a magyar társadalom legszűkebb rétegeiben is élénk visszhangra talált.

Örömmel üdvözöljük a meghurczolt vasutiakat, s főleg azon komoly, higgadt magatartás, mely egész viselkedésüket jellemezte őket méltán dicséri.

A kir. törvényszék igazságszolgáltatásában pedig lelki megnyugtató szolgál az a pártatlan igazságos értezen alapuló ítélkezés, mely a külföld előtt is nevéssé, híressé tudta tenni a magyar bírói tisztet.

A vádtaácsan dr. Jékey Dániel elnökölt, a vádat dr. Cs. Endes Miklós alügyész képviselte.

Egy kolozsvári rendőrbiztos üzelmei.

A rendőrség szennyese.

Kolozsvár, június 26.

Folytatjuk és befejezzük a förtelmes bűnlajstromot, mely ma már az egész város közvéleményét foglalkoztatja.

Binder Mari még a következő vallomásait adta jegyzőkönyvre:

Kovács Albert az ő szállásadója, a mellett, hogy a lopást nagyban kultiválta, leánykereskedést is üzött. A múlt hónap közepén egy marosvásárhelyi lélekkufárnak adott el három leányt. Egy Mari, egy Barna Róza és egy Rózika nevűt. P. Gy. ki az ügylet bebizonyításában résztvett, Kovácsról Mari után 10, Barna Róza után 20 és Ró-

zsika után 30 korona, összesen tehát 60 kor. osztalékot kapott.

Binder Mari letartóztatása előtt három hónappal e hó 20-án a főtéren sétált egy este 8-9 óra között. P. Gy. találkozott vele és azt mondta, hogy merészkedik mint faczér cseléd olyan későn az utcán mutatkozni. Majd egy mellék utczába fordulva azzal a kikötéssel, hogy lakására megy, hajlandónak nyilatkozott a dolgozóháztól megmentette. Binder Mari kényszer helyzetében engedett és 20-án reá következő 21-iki éjjelt P. Gy.-nél töltötte.

Binder Mari különben azt is előadta, hogy a mikor letartóztatása előtt P. Gy. le akarta csuktatni, azon fenyegetésére, hogy beszélni fog, P. Gy. betelefonált a dolgozóháza, hogy őt szabadlábra kell helyezni. Különben is neki azt mondta, ne féljen, ha becsukják is, mert este 8 órakor ő kikéri.

Ezeket mondta el a főkapitányság előtt Binder Mari, kinek vallomását Cicátrics Béla tollnok vette jegyzőkönyvre, mely után P. Gy. ügyét nyomban áttették a büntügyi osztályhoz, mely Binder Marit szintén kihallgatta, hol megismételte vallomásait. Különben ezt a vallomását a kir. ügyészi megbízott is végig hallgatta, mert most már az ügyét átteszik az ügyészhez.

Ha igazak, ha a valóságnak megfelelnek ezek a vádak, melyeket ez a cselédlány elmondott, ugy a főispán ur köteletségévé teszük a legszigorubb eljárás folyamatba vételét, nehogy teljesen elveszítse a tisztviselői kar renuméját a polgárság előtt, mely már amugy is nagyon megingott.

Elő kell venni a főkapitány ur asztalán fekvő porlepett 376/902. rfk. eln. és 403/902 rfk. eln. számok alá iktatott hasonló természetű, de rég elismerésre váró fegyelmi ügyét is P. Gy.-nek és a legmesszebb menő vizsgálatot bevezetni, nehogy ha büntársak is volnának megugorhassanak.

De ha a mint mondánk igaz, tény és való e szörnyű vád, Kovács Alberttól is és hason társaitól meg kell szabadítani a várost, hogy tisztuljon meg kissé a megfertőzött levegő.

Ujabb leleplezések

Jókai Mór utolsó éveiről.

— Második röpirat. —

Ha Vészi ur kívánni fogja: megnevezem a négy tanut. Most csak irántunk való regardból nem teszem, nehogy: régi jó ismerősei lévén Vészi urnak, abba a kellemetlen helyzetbe hozzam őket, hogy nyilatkozni, illetve esetleg bíróság előtt legyenek kénytelenek az igazat megmondani, a mely igazság Vészi urat lesújtó világitásban mutatja be.

Én nem gorombáskodtam Vészi urral.

* * *

Czélom az volt, hogy a hazugságot elkeressem Jókai Mór sirjáról, életének martir-szenvedéseit eltussolni ne engedjem s az irodalom történet részére igaz, való tanuvallomásokat őrizzenek meg írásaim, még arra az esetre is, ha most nem is lehetne az ügyet illetékes fórum döntése elé vinni.

Am újból és még egyszer felhivom Vészi József urat, illetve védettjét: keressünk alkalmat, hogy bíróság előtt, vagy választott irodalmi és társadalmi bíróság előtt döntsük el a kérdést. Magamra vállalom a bizonyítást. Ha nem tudnám bizonyítani azokat, a miket megirtam, magát a lényegét, csakugyan „kiseprűzni való“ lennék.

Ha nem fogadják el felhívásomat: a bűnösséget ismerik el.

Indokolom, hogy miért proponálok a bíróságot. Oda mindkét félnek módjában van tanuit megidézteni. Ha társadalmi bíróság döntene e dologban, ennek fölkérése is — tekintettel az ügy közérdekű voltára — erkölcsileg kötelező azokra, a kiknek nyilatkozatát így nem vagyok felhatalmazva kiadni, mert nem óhajtanak Vészi ur megmérgezett tollától gyaláztatni. De én tudom, hogy előkelő állású emberek milyen megsemmisítő bizonyítékok birtokában vannak, közbenjárásaik alkalmával mikről szereztek meggyőződést s hogy közvetlen tanuk miről tudnak tanúságot tenni.

Ha nem fogadják el az illetékes fórum előtt való döntést: elismerik ezzel, hogy félnek az ott elhangzandó, megsemmisítő tanúságtételtől.

Budapest, 1904. jnn. 16.

IX., Erkel utca 18. sz.

Fényes László.

ÉJJELI POSTA.

— Express tudósítás. —

Gyilkosság Bakuban. Mint egy Bakuból érkezett távirat jelenti, Adamov ottani milliomos kereskedőt három ismeretlen egyén megtámadta és törzsúrásokkal, valamint revolverlővésekkel meggyilkolta. Egy rendőr és egy másik ember, akik a meggyilkolt kereskedő segítségére siettek, szintén megsebesültek.

Dienes Márton tizezer koronája a kincstáré. A tizezer koronát, amivel Dienes Márton az obstrukció idején meg akarta vesztegetni dr. Pap Zoltán országgyűlési képviselőt, dr. Pap Zoltán letette a ház asztalára. Ezt a pénzt a Dienes hitelezői lefoglalták, sőt a Sternberg czég már jogerős kitaláló végzést is kapott. A Ház elnöksége azonban megtagadta a követelés kifizetését, mert a Ház még nem döntött afőlött, hogy kit illet meg a tizezer korona. A cég képviselője erre porbe fogta a kir. kincstárt s gróf Apponyi Albertet, mint a Ház akkori elnökét, mert

a követelés kielégítését megtagadta. Ugy a járásbíró, valamint a törvényszék is elutasította a céget kérelmével. Pénteken foglalkozott az ügygyel a kir. ítélőtábla Vavrik Antal előadása alapján. A királyi tábla megerősítette a törvényszék ítéletét, így hát a tizezer korona mint gazdátlan pénz most már a királyi kincstárt illeti.

A bikácsi maffia. Párját ritkító esetet telefonoz nagyváradi tudósítónk. A bikácsi egész előjáróság, a kisbíró az összes esküdtekkkel, az éjjeli őrs s a falu csősz, rablóbandává alakultak. Csütörtök éjjel kezdték meg működésüket Bobluc Toma nevű gazdaember házában. A jómadarak feltörték a kaput, az ajtókat s az ellenkezni akaró jó Bobluc Tomát addig ütötték-verték, míg összeesett. De nem hagyták abba addig a kínzást, míg csak ki nem csikarták 240 koronáját, melylyel aztán odébb áltak. A kifosztott földmives följelentette a falu diszes előjáróságát, mire a csendőrség valamennyit letartóztatta.

Sikkasztó egyetemi tanár. A krakói egyetem nemrég e halt dr. Cyfrovitz nevű tanáráról — mint a Kurjer Lvovszki írja — halála után kisült, hogy sikkasztott. A professzor ur a gondjaira bízott egyetemi alapokat dézsmálgatta. A megindított vizsgálat eddig 70.000 K. hiányt mutatott ki.

Egy mérnök rejtélyes eltűnése. Nagy feltűnést és izalmat kelt a városban Bratmann Mór mérnök eltűnése, a kinek f. hó 12 ike óta nyoma veszett. Bratmann, aki széles körökben ismeretes uri ember, az említett napon 9 és 10 óra között egyik mérnök társát lakásáig kísérté és azóta nem látta senki. Minden jel arra vall, hogy Bratmann bünténynek esett áldozatul.

Agyonlőtte a fiát. Borgóprundból jelenti tudósítónk, hogy pénteken Sajómagyaroson egy Késmárki nevű ügyvéd szövéltés közben annyira indulatba jött, hogy a saját fiát agyonlőtte.

Lónyay Stefania grófnő betegsége. Lónyay Stefania grófné, aki férjével jelealeg Bodrog-Olasziban időzik, dr. Bossi L. M. híres olasz nőgyógyászt hívatta magához konzultálás végett. Dr. Bossi, a ki az olasz parlament egyik legkiválóbb tagja tegnap érkezett Budapestre. A délelőtt folyamán megjelent a képviselőházban, azután pedig megtekintette Budapest nevezetességeit. Bossi tanár ma reggel tovább utazott Bodrog-Olasziba.

Sztrájkolók és rendőrök véres harca. Egy nizzai távirat az ottani sztrájkoló közuti vasuti alkalmazottak és rendőrök között támadt véres összeütközésről számol be. A sztrájkolók kövel dobálták meg a rendőröket, majd mindkét részről lövések dördültek el. Tizenöt ember megsebesült, köztük négy csendőr. A sebesül-

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvoszer. Elsősorban a mohai forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz, dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvoszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosóknál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor, légső és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél és légsőhurottól szabadulni akarunk. Dr. Kéthy.
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be. Dr. Gebhardt.
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glass.
Házartások számára másféltrezenél vala-

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél és légsőhurottól szabadulni akarunk. Dr. Kéthy.
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be. Dr. Gebhardt.
Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glass.
Házartások számára másféltrezenél vala-

mivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse. — Árlapot s prespectust kívánatra bérmentve küld a mohai Ágnesforrás kezelésére Mohán, Fejérmegye. — 56-4-12

Kedvelt borviz.
Főraktár: Kolozsvár és vidékére: **SZELE MÁRTON** úrnál.

tek nagyrészt a kórházban fe-
küsznek.

Németek harozza Afrikában.
Julius 2-án újabb csapatszallitmány
indul utnak a délnyugat-afrikai
harctérre és pedig vasuti csapa-
tok melyek megfelelő anyagokat
visznek magukkal. Ezeket egy gőz-
hajón 1200 főnyi gyalogság fogja
követni.

HELYI HIREK.

Kolozsvár, június 26.

— **Dr. Óváry Elemér** lapunk
főszerkesztője tegnap délután Maros-
vásárhelyen sikeresen tette le az ügy-
védi vizsgát s Kolozsvárt már a közel
napokban megnyitja ügyvédi irodáját.

— **Névmagyarosítás.** Izsák
Bernát helybeli lakós kiskoru gyer-
mekei Erzsébet, Adolf, Lázár, Manó
és Jenő családi nevüket belügymi-
niszteri engedéllyel „Kóvári“-ra
váltottatták.

— **Kinevezés.** A kolozsvári kir.
ítélőtábla elnöke Duha István jog-
gyakornokot díjas joggyakornokká,
Issekutz János gyulafehérvári la-
kós, végzett joghallgatót, a kolozs-
vári kir. itélőtábla kerületébe díj-
talan joggyakornokká nevezte ki.

— **Főtárgyalások.** A kolozs-
vári kir. törvényszék mint büntető-
bíróóság a következő ügyekben tart
főtárgyalást: 1904 évi június 28-án
1. Hivatali kötelesség megtagadása
miatt vádolt Czika István s társai
elleni ügyben. 2. Hivatali köteles-
ség megtagadása és telephón meg-
rongálása miatt vádolt Keczei Gy.
és társai elleni ügyben.

— **Felvétel a hadapródisko-
lába.** A közös hadseregbeli had-
apród-iskolákta való felvételre vo-
natkozó pályázati hirdetés meg-
jelent. E hirdetményt, mely a vá-
rosi tanács katonai osztályában
a hivatalos órák alatt bárki által
megtekinthető, az érdeklődők fi-
gyelmébe ajánlja.

— **Utolsó avatás az egyete-
men.** Ma avatják fel az új dokto-
rokat, kik e hét folyamán tették
le utolsó szigorlataikat. A felava-
tandó tudorok száma 70—80 körül
van, a mi egy héti vizsgálatra
mesés nagy eredmény. A kolozs-
vári egyetemen az idén is sokkal
több doktornak adott czimet és
képesítést, mint a budapesti. Teg-
nap éjjel 12 óráig tartottak a szig-
orlatok.

— **A nyomdászok tánczvi-
galma.** A kolozsvári könyvnyomdászok
július 24-én vasárnap táncz-
vigalmat rendeznek a „Hercego-
vina“ nyári mulatóhely szépfekvésű
helyiségeiben. A tánczmultság elő-
készítésén 60 tagból álló rendező-
ség buzgolkodik nagy agilitással.

— A tánczmultság az előjelekből
ítélve bizonyára nagyszerű lesz s
méltó ahoz a jó hírnevéhez, melyet
az „ólombetűk katonáinak“ eddig
rendezett multságai kiérdemelték.
A multságra szóló meghívókat a
rendezés már a közeli napokban
szétküldi.

— **Egy amerikai államférfi
Kolozsvárt.** Rendkívül érdekes,
magasrangú külföldi vendége lesz
pár nap múlva Kolozsvárnak. Ame-
rikából jön Magyarországra a kiváló
államférfi, ki hazájában miniszter
volt, de visszalépett a közpályától
s most tisztán a tudománynak él.
Ilyen czélokkal keresi föl Magyar-
országot is, melynek szociológiáját

tanulmányozza. Nagy utjában a
magyar városok között Kolozsvárt
is meglátogatja az amerikai állam-
férfi. Mackellar C. K. a neve ten-
gerentuli kapacitásnak, ki New-
Sonth-Walesben földmivelési és
bányaminiszter volt s jelenleg fő-
rendiházi tag. Nemrégiben feltűnő
előadást tartott otthon a születési
esetek csökkenéséről s ebben hivat-
kozott Magyarországra is, hol szín-
tén meg van ez a baj. — A világ-
szerte ismert politikus és szoci-
logus tanulmányai tökéletesítésén
fáradozik s most Magyarország nép-
mozgalmi viszonyával akar megis-
merkedni. A belügyminiszter tu-
datta a főispánokkal a magas kül-
földi vendég érkezését. Igy közölte
ezt Béldi Ákos gróf főispánnal is,
ki Szvacsina Géza polgármesterrel
legbathatósabbán fogja támogatni
Mackellart itt végzendő tanulmá-
nyozásában.

— **Felhívás a könyörület-
szívűekhez.** Egy intelligens uri
család önhibáján kívül oly helyzetbe
jutott, hogy a könyörületes em-
berek adományára van rászorulva.
Novák Izidor, volt kereskedőse-
géd, később zálogházi becsüts név-
telen feljelentés folytán állását
vesztvén hiába folyamodott bár-
merre állás után, mindenünnen
elutasították. A sok nyomor és nél-
külözéstől úgy ő, mint neje, ki
francia nevelőnő volt tudóvészbe
estek és mint gyógyíthatatlan bete-
gek hagyták el a kórházat. A ke-
resetképtelen betegeknek megrázó
lelki kín az is, hogy két kis gyer-
meküknek sem képesek a minden-
nap kenyeret kikeresni, kik nap-
ról-napra velük ébeznek, nyomo-
rognak Monostor-ut 65. szám alatti
lakásukon. Ha még e szerencsét-
len családat megaksrjuk menteni
az éhenhalástól, ugy ne késsen
senki, kinek könyörületet érző
szive van tehetsége szerinti ado-
mányával a nyomorgók segélyére
sietni. Kétszer ad az, ki jókor ad.

A „**Br. Hirsch Mór**“ jóté-
konysági és önszolgáltató egyesület,
mely Kolozsvárt tizedik éve áll
fenn és tagjainak a legmesszebb
menő kedvezményeket nyújtja, mult
évi humanus működéséről a követ-
kezőkben számol be: Betegségé-
lyekre és rendkívüli segélyekre fo-
ditott 2230 koronát; gyógyszerekre
6760 kor. 70 fillért, halálozási
segélyjutalékokra 4860 kor., sirkó
és temetési költségekre 471 kor.
70 fillért, cselédek kórházi keze-
lésére pedig 364 koronát. Az
egyesületnek 526 rendes tagja volt
és 102 cseléd tagja volt a mult
évben biztosítva. E nemes czélu
egyesületnek lapunk mai számában
közszétett hirdetésére felhívjuk a n.
é. közönség becses figyelmét.

— **Tamburások az Ujvilág-
ban.** Ma és mindennap elsőrendű
tambura zenekar játszik az Ujvilág-
ban. Kitűnő házi borok és magyar
konyha. Kerthelyiség. — A leg-
kellemesebb nyári mulatóhely.

— **Máj foltot,** csunya arcbőrt
pár nap alatt bársonysimává tesz
a Biró dr-féle *Havasi gyopár
Crème* Próbategely 70 fillér. Kap-
ható Wolff gyógyszerárában Ko-
lozsvárt. 58. sz. 23—30.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: Egy görbe nap. Uj
betanulással.

TÁVIRATOK.

Budapest, június 25.

Hozzák Rákóczi hamvait.

A miniszterelnöknél ma érte-
kezet volt melyen elhatározták a
Rákóczi hamvainak hazaszállitá-
sát. Hazahozzák még az anyját,
Thökölyt, mindazokat, kik vele
elbujdostak. A szent hamvakat
Kassára viszik.

Egy magyar szobrász halála.

Szász Gyula ismert szobrász
ma Budapesten meghalt. Szász
legutóbb jelen volt az általa alkot-
ott, csáktornyai Zrínyi-émlék le-
leplezésénél s onnan betegen jött
Budapestre.

Eltűnt politikai iratok.

Nagy feltűnést keltett Lon-
donban egy Loomis nevű ur titok-
zatos eltűnése, ki a Kaiser Wil-
helm II. nevű hajón utazott és
fontos iratokat vitt magával a
párizsi nagykövetség részére, de a
mikor a hajó hétfőn Cherbourgba
érkezett, már nem volt a hajó fe-
délzetén.

Erzsébet királyné főudvar- mestere meghalt.

Nopcsa Ferencz báró, a néhai
királyné volt főudvarmestere ma
Szancsalon meghalt.

Inzultált román konzul.

Athénből jelentik: A janinai
román konzul megérkezett állomás-
helyére, de hivatalos helyisége ré-
szére se görögöktől, se zsidóktól,
vagy töröktől nem volt képes la-
kást bérelni. Amikor a válihoz be-
mutató látogatásra ment, ellenséges
tüntetések folytak ellene az utcán
és a felizgatott tömeg tettleg is
bántalmazta. A konzul sehohsem
mutatkozott az utcán, hogy ezek
a jelenetek meg ne ismétlődjenek.
A rendőrség több embert, kik a
konzult tettleg megtámadták, le-
tartóztatott.

A japán—orosz háboru.

Togo tengernagy jelentése sze-
rint csütörtökön ütközet volt Port-
Arturnál, hol egy új csapathajó
elsüllyedt, s egy Sebasztopol min-
tájára készült csapathajó, továbbá
egy czirkálóhajó harcképtelen lett.
Leojuncsen és Liujannál jelentékeny
japán haderőt összpontosítanak; a
japánok nagy csapatokat vonnak
össze a Yalu folyóhoz.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Wesselényi Miklós-u. 7. sz.

Telephon szám 503.

40 év óta fennálló

késműáru üzletemet kibővítettem a
látszerészeti szakmához tartozó
cikkekkel. Nagy választékban tar-
tok raktáron evőeszközöket, konyha-
késeket, zsebkéseket, ollókat, bo-
rotvákat, szakáll-gyalukat, vivó fel-
szereléseket, szemüvegeket (orvosi

rendelés szerint is), orrcsüptetőket,
színházi és tábort látszóveket, or-
vosi és szoba-hőmérőket, iskolai és
mérnöki rajzeszközöket stb. Ezen
cikkeknek csakis a legjobb minő-
ségben és a lehető legolcsóbb
árban bocsátom t. vevőim rendel-
kezésére és minden rajtuk előfor-
dulható javitást szakszerűen elké-
szítek. — Kedves kötelességemnek
tartom mélyen tisztelt vevőim iránt
érezett hálámnak kifejezést adni,
hogy becses bizalmuk által lehető-
vé tették üzletem 40 éves fenn-
állását megérnem és azt fokozato-
san fejlesztem. Kérem ezen bizal-
mat továbbra is, nem leszek reá
érdemetlen soha.

Kiváló tisztelettel:

Kún Máttyás,
Kolozsvár, Kossuth L.-u. 2.
17. sz. 25—25.

● ● Vasárnap ● ●
Czakó Peti zenekara játszik
a SÉTATÉRI KIOSZKBAN.
● Kezdeté 1/2 6 órakor. ●
Kitűnő konyha, czukrászda
és Gróf Teleki Ádám-féle
bánczai borok. — Frissen
csapolt sör. — Fagylalt és
● ● jeges kávé. ● ●
14. sz. 51*

◀ ● ● ● ● ▶
Alapított 1865.

**Eisenberger Ábrahám szabó,
Kolozsvárt, Wesselényi M.-u.**

Készít mérték szerint férfi, fiu- és
gyermek ruhákat, a raktáron levő ha-
zai-, külföldi- és Skot szövetelekből,
divatosan, izlésesen és jutányosan, to-
vábbá szövetek és szabó kellékek is
kaphatók. — A készen lévő férfi-, fiu-
és gyermek ruhák többnyire saját mű-
helyemben készülnek. — — — —
Pontos és szolid kiszolgálásról sok évi
önálóságommal kezeskedek, a miről
bárki meggyőződést szerezhet. Vidéki
megrendeléseket készséggel teljesítek.
11. sz. 12—50. Kész szolgálja:

**Eisenberger Ábrahám,
szabó.**

Lakás kerestetik

külön telek udvarral és kerttel,
szoba, konyha, speiz és faszin-
nel a Kis- vagy Nagy-Szamos
mentén, a város külterkén. jól
bekerítve f. év október hó 1-jére,
esetleg még hamarabb, haszon-
bérbe kerestetik. — Ajánlatok
„Állandó“ czimen a kiadóba.
67. sz. 12*

Apró hirdetések.

**Két intelligens megbízható isko-
lázott leány pénztári, vagy iroda
állást keres. Czím a kiadóba.**

Értesítés.

A jótékonyág apostolának nevét viselő „Báró Hirsch Mór“ egyesület felvesz tagokat egész 50 éves korukig. Ezen egyesület célja: Törzstagjait és hozzátartozóit betegség esetén az egyesület költségén gondos orvosi gyógykezelésben, gyógyszerek díjmentes kiszolgáltatásában és a törzstagokat heti 10 kor. pénzsegélyben részesíteni, valamint elhalálása alkalmából hátramaradott családjának megfelelő segélyösszeget nyújtani; ezáltal egyesületünk hivatalnokok, kereskedők és kisiparosok részére különösen ajánlatos. Az egyesület 3 osztályt állított fel és pedig: Az A) osztályba felvételnél tagok 40 éves korig, havi járulék 6 korona; a tag elhalálása esetén hátramaradottjai az alapszabályok ban foglalt feltételek mellett **2400 korona segélyösszeget részesülnek.** A B) osztályba felvételnél tagok 45 éves korig havi járulék 4 korona 10 fillér; a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett **1200 korona segélyösszeget részesülnek;** végre: A C) osztályba felvételnél tagok 50 éves korig, havi járulék 3 korona 10 fillér; a tag elhalálása esetén hátramaradottjai ugyanazon feltételek mellett **600 korona segélyösszeget részesülnek.**

Tagul felvétetik minden feddhetlen jellemű egyén, állás, vallás és nemre való különbség nélkül. A „Báró Hirsch Mór“ egyesület vezetősége egy új osztályt létesített, az u. n. **cselédosztályt,** mely — nemes célját és eddigi működését tekintve — úgy a gazdáknak, mint a cselédeknek hasznos szolgálatot tesz. Az ezen osztályba belépő cselédtagok csekély **évi 4 korona** tagsági díj fizetése ellenében abban a rendkívüli kedvezményen részesülnek, hogy azt a terhet, 1875. évi III. törvény cikk 1. §-ának 5. pontja reájuk ró, **helyettük az egyesület vállalja magára, vagyis beteg cselédjeiket — a gazda teljes megkímélésével — valamely nyilvános kórházban saját költségén gyógykezeltetni.** Ha

tekintetbe vesszük, hogy **egyetlen egy megbetege-dési eset** a cselédtagoknak egyéb kellemetlenségeken felül **még 15 évi tagsági díjjal felérő költségeket okozhat egyszerre,** feleslegesnek véljük annak további bizonyítását, hogy ezen új osztály is a közérdeknek és a humanizmusnak áll szolgálatában. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújtanak és jelentkezéseket elfogad **a kolozsvári fiók titkári hivatala, Emke-tér 3. sz. földszint.**

Junius hó végéig jelentkező tagok felvételi díjat nem fizetnek, csupán 1 kor. orvos-vizsgálati díjat.

„Báró Hirsch Mór“

jótékonyági és öngyelző egyesület.
43. sz. 6-6

— Fel a —
„Herczegovinába.“

MA vasárnap MA

a M. á. v. „Összhang“ zene-egylete

● Hangversenyt tart ●

a „Herczegovina“ nyári mulató helyiségében.

Kezdeté 4 órakor.

Kitünő konyha, saját termései kőmáli borok, friss sör, tekepálya.

72. sz. 2-2.

Braun Mihály

hangszerkészítő Kolozsvárt,
Wesselényi Miklós-utca 18.

Nagy raktár az összes hangszerekben.

Gramophon és gramophon-lemezek

kaphatók. 1. sz. 56*

Mérsékelt szolid árak.

Nagy javítóműhely!

— Esténként —
jeles cigányzene.

Schell Márton

Söresarnokában

(Status-palota)

Minden nap kétszer friss csapolt kőbányai sör, valódi „Erdélyi hegyaljai“ bor és kitünő izletes magyaros ételek mérsékelt áron kaphatók.

35-7-20

Széchenyi-tér 18-ik sz. a.
a nyári zuhanyos
Torna-Fürdő
megnyilt.

Az elkülönített női osztály egész nap kizárólag nőknek van fentartva.

Nyitva reggel 6-tól este 10-ig.

Árak:

Nyári szezon-jegy ruhával 10 K.

» » ruha nélkül 8 K.

Egyszeri fürdes ruhával 30 fill.

» » ruha nélkül 20 fill.

Kiváló tisztelettel

a Torna-Fürdő Tulajdonosa.

80. sz. 1-3

Diszokmányyal kitüntetve.

Bernáth E. Sándor

varrógép, kerékpár nagy raktára és hangszerüzlete a m. kir. posta és táv. szállítója

Kolozsvár.

Összes áruimat havi részletfizetésre is adom és azokért 5 évig felelek. — Szakszerű villamos világítással és motorerőre berendezett mechanikai műhelyemben a javításokat gyorsan és jutányos áron készítem. Nikkelezéseket, különféle színű emallirozásokat saját fűrdőmben és kemenczében állítok elő.

Képes árjegyzéket adok bárkinek.

2. sz. 56*

Ajtók, Ablakok és Parkettek

jó minőségű gőzzel szárított anyagból készítve jutányos áron kaphatók:

B. BAK LAJOS műasztalos gyárában

Telefon 120.

Kolozsvárt, Malom-utca 28. szám.

Telefon 120.

Ugyanitt megrendelhetők mindennemű Diszokmányok, Templomi berendezések, Oltárok, Szószékek, Bolti célszerű állványok, árúasztalok, bejárati kirakatok, kapuzatok, Lakás és Irodaberendezések a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben készít a legjutányosabb árakban

4. sz. 27-50.

B. Bak Lajos.

Aki megunta a régi világot
az jöjjön az „Ujvilágba!“

A város központján fekvő, a sétatéri bejáratnál, a nyári színházzal szemben, árnyas kerttel ellátott rendkívüli kellemes nyári

Mullatóhely.

Mindig frissen csapolt sörömmel, páratlan jóminőségű erdélyi borokkal, kitünő magyar konyhával mérsékelt polgári árak mellett igazi közelismerést vívtam ki. — Naponta jeles cigányzene játszik.

Számos látogatást továbbra is kér

70. sz. 8*

Sipos József
vendéglős.

UJ! Butorraktár és Kárpitos-üzlet! UJ!

Telefon szám 259. **SZATHMÁRY JÁNOS** Malom-utca 8. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy butorraktáromban magyar hazai gyártmányok dús választékban kaphatók; u. m. ebédlő-, háló-, és szalon berendezések, irodai felszerelések stb. Asztalos és kárpítás munkák rajzszerű elkészítését, valamint minden e szakmába tartozó javítás, átalakítás stb. munkálatokat olcsó áron, gyorsan és pontosan eszközölöm. — A n. érd. közönség b. pártfogásáért esdve maradtam kiváló tisztelettel

28. sz. 41-50

Szathmáry János.

Kiadja: a Szerkesztőség.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.